

Rhagoriaeth i bawb – Excellence for all

Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg
a Hyfforddiant yng Nghymru

Her Majesty's Inspectorate
for Education and Training in Wales

Adroddiad ar

**Cylch Meithrin Nelson
21a Commercial Street
Nelson
Caerffili
CF46 6NF**

Dyddiad yr arolygiad: Ionawr 2012

gan

**Nicholas Jones
Arolygydd Cofnodol**

ar ran

**Estyn, Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg
a Hyfforddiant yng Nghymru**

Yn ystod pob arolygiad, nod arolygwyr yw ateb tri chwestiwn allweddol:

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau?

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?

Cwestiwn Allweddol 3: Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth?

Mae arolygwyr hefyd yn rhoi barn gyffredinol ar berfformiad presennol y lleoliad a'i ragolygon gwella.

Yn yr arfarniadau hyn, mae'r arolygwyr yn defnyddio graddfa bedwar pwynt:

Barn	Yr hyn mae'r farn yn ei olygu
Rhagorol	Llawer o gryfderau, gan gynnwys enghreifftiau arwyddocaol o arfer sy'n arwain y sector
Da	Llawer o gryfderau a dim meysydd pwysig sydd angen eu gwella'n sylweddol
Digonol	Mae cryfderau'n gorbwysu'r meysydd i'w gwella
Anfoddhaol	Mae'r meysydd pwysig i'w gwella yn gorbwysu'r cryfderau

Cymerwyd pob rhagofal posibl i sicrhau bod y wybodaeth yn y ddogfen hon yn gywir adeg ei chyhoeddi. Dylid cyfeirio unrhyw ymholiadau neu sylwadau ynglŷn â'r ddogfen hon/cyhoeddiad hwn at:

Yr Adran Gyhoeddiadau
Estyn
Llys Angor
Heol Keen
Caerdydd
CF24 5JW

neu drwy anfon e-bost at cyhoeddiadau@estyn.gov.uk

Mae'r cyhoeddiad hwn a chyhoeddiadau eraill gan Estyn ar gael ar ein gwefan:
www.estyn.gov.uk

® Argraffydd y Frenhines a Rheolwr Llyfrau Ei Mawrhydi 2012: Gellir aildefnyddio'r adroddiad hwn yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng ar yr amod y caiff ei aildefnyddio'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod hawlfraint y deunydd rhagddywededig a rhaid nodi teitl yr adroddiad penodol.

Ynglŷn â'r lleoliad

Mae Cylch Meithrin Nelson yn gylch cyfrwng Cymraeg sydd wedi'i leoli yn Nelson, Caerffili. Daw'r holl blant sy'n mynychu'r cylch o'r pentref a'r ardal gyfagos. Cydnabyddir nad yw'r ardal yn freintiedig nac ychwaith dan anfantais gymdeithasol neu economaidd.

Mae'r cylch wedi bod ar y safle yma ers 1995 a chanddo ddefnydd cyfan gwbl o'r adeilad a'r ardal allanol. Mae'r adeilad ar ddau lawr.

Dywed y cylch daw tua traean o'r plant o gartrefi lle siaredir y Gymraeg ar yr aelwyd. Mae'r plant yn cynrychioli'r ystod lawn o alluoedd ac mae'r cylch yn derbyn plant ag anghenion dysgu ychwanegol. Mae un plentyn yn y grŵp cyfredol wedi'i nodi ag anghenion dysgu ychwanegol. Mae'r cylch yn derbyn cefnogaeth wrth asiantaethau allanol i gefnogi'r plant ag anghenion ychwanegol. Nid oes un plentyn o gefndir ethnig lleiafrifol ar hyn o bryd a daw neb o gartrefi sydd o dan anfantais gymdeithasol.

Mae'r cylch wedi ei gofrestru am uchafswm o 26 o blant ac yn derbyn plant o ddwy flwydd oed. Mae 26 o blant ar hyn o bryd yn mynychu'r cylch ar rhyw adeg o'r wythnos. Mae saith ohonynt yn dair blwydd oed. Mae'r Mudiad Meithrin a'r awdurdod lleol yn cefnogi'r cylch.

Mae'r arweinydd yn ei swydd ers 2002. Mae chwech aelod o staff yn ei cynorthwyo, naill ai'n llawn neu'n rhan amser, ac mae ganddynt cymwysterau addas.

Ceir llyfryn llawn gwybodaeth ar gyfer rhieni a gofalwyr sy'n eu darparu â manylion y cylch. Daw rhieni a gofalwyr â'u plant i mewn i'r cylch sy'n gyfle i gael cyfarfod â'r staff os oes angen. Mae'r cylch ar agor am bump bore'r wythnos rhwng 9yb ac 12.30yp.

Mae'r cylch wedi'i gofrestru gyda'r Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru. Mae pwyllgor rheoli yn goruchwylio gwaith y cylch.

Arolygwyd y cylch diwethaf gan yr Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru ym mis Tachwedd 2011 a chafodd y cylch y tystysgrif Cylch Rhagorol yn Ebrill 2011. Arolygwyd y cylch gan Estyn yn 2006.

Crynodeb

Perfformiad presennol y lleoliad	Da
Rhagolygon gwella'r lleoliad	Da

Perfformiad presennol

Mae perfformiad presennol y cylch yn dda oherwydd:

- mae bron pob un plentyn yn dangos cynnydd ac yn cyflawni'n dda ymhob maes dysgu;
- mae bron pob un plentyn yn mwynhau dysgu ac mae ganddynt agweddau positif at ddysgu;
- mae bron pob un plentyn yn ymddwyn yn gyfrifol;
- mae'r profiadau dysgu yn cael eu cynllunio'n dda;
- mae'r holl blant yn cael eu cefnogi'n dda ac yn elwa o gwricwlwm sy'n eang, cytbwys a diddorol;
- mae'r addysgu'n effeithiol ac yn canolbwyntio'n dda ar ddeilliannau'r Cyfnod Sylfaen;
- mae adnoddau da ar gael, sy'n cynnwys ardal tu allan diddorol;
- mae'r oedolion yn siarad Cymraeg yn dda sy'n cael effaith gadarnhaol ar sut mae'r plant yn dysgu'r iaith;
- mae'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth yn dda;
- mae perthynas dda rhwng oedolion a phlant; ac
- mae'r staff yn cyd-weithio'n effeithiol, sy'n cyfrannu'n bwrpasol i lwyddiant y cylch.

Rhagolygon gwella

Mae rhagolygon gwella'r cylch yn dda oherwydd:

- mae'r arweinyddiaeth a'r staff yn darparu cyfeiriad clir i waith y cylch;
- dengys newidiadau a datblygiadau dros amser fod gan y cylch gofnod da o wella er lles y plant;
- mae'r arweinyddiaeth yn hunanarfarnol gyda thargedau clir a chynllun datblygu blynyddol pwrpasol ar gyfer gwella;
- mae gan yr holl staff agwedd gadarnhaol a gweithredol tuag at ddatblygiad a hyfforddiant;
- mae llinellau cymorth da yn cael eu defnyddio'n rheolaidd; ac
- mae'r amgylchedd dysgu'n ysgogol.

Argymhellion

Er mwyn gwella mae angen i'r cylch:

- A1 sicrhau bod asesiadau dyddiol yn cael eu cwblhau'n gyson ac eu bod nhw'n arwain yn uniongyrchol at dargedau'r plant; a
- A2 sicrhau bod yr holl staff yn ymwybodol o dargedau plant unigol.

Beth sy'n digwydd nesaf?

Bydd y cylch yn llunio cynllun gweithredu sy'n dangos sut y bydd yn mynd i'r afael â'r argymhellion.

Prif ganfyddiadau

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau?

Da

Safonau: Da

Mae bron pob un plentyn yn cyflawni safonau da ac yn gwneud y cynnydd priodol ymhob maes dysgu. Nid oes gwahaniaeth arwyddocaol rhwng safonau grwpiau gwahanol o blant yn y cylch.

Mae bron pob un plentyn yn gwneud cynnydd positif yn eu datblygiad o'u medrau llythrennedd yn yr iaith Gymraeg. Tra bod ychydig o blant yn anfodlon i ddefnyddio'r iaith ar adegau, mae'r mwyafrif â dealltwriaeth dda o'r iaith. Mae gan bron pob un o'r plant fedrau gwrando sydd wedi'u datblygu'n dda. Mae bron pob un plentyn yn mwynhau clywed stori ac yn awyddus i gyfrannu i'r hyn a ddarllenir iddynt.

Maent i gyd yn ateb cwestiynau yn frwdfrydig sy'n dangos yn glir eu dealltwriaeth ddatblygol o'r iaith. Mae'r rhan fwyaf o'r plant yn ymateb yn synhwyrol i drafodaethau grŵp ac yn gwybod beth yw'r dydd a'r tywydd. Nodwedd dda arall o'u gallu cynyddol yw'r ffaith iddynt ymateb yn y Gymraeg gydag ychydig iawn o anogaeth i liwiau a rhifau.

Mae llawer o blant yn dewis edrych ar lyfrau yn annibynnol. Maent yn dal llyfrau yn briodol ac yn astudio lluniau a phrint gyda diddordeb. Maent yn adnabod prif gymeriadau mewn stori ac yn trafod cynnwys y stori yn frwdfrydig gyda'i gilydd.

Mae'r rhan fwyaf o blant yn dechrau datblygu eu medrau ysgrifennu a nodwedd nodedig o'u hysgrifennu cynnar yw eu bod yn deall pwrpas ysgrifennu drwy dasgau ymarferol. Maent felly yn gweld pwrpas i wneud marciau a'u hysgrifen gynnar. Mae lleiafrif o blant yn dechrau ffurfio llythrennau'r wyddor yn annibynnol ac mewn ffurf eithaf adnabyddus.

Mae bron pob un plentyn yn datblygu eu medrau rhifedd yn dda drwy ddefnydd ymarferol o rif, drwy ddefnyddio geirfa fathemategol fel 'llai na' neu 'fwy na' a thrwy ddefnyddio siapiau dau a thri dimensiwn. Mae bron pob un plentyn yn medru grwpio gwrthrychau yn ôl lliw neu siâp.

Mae llawer o blant yn defnyddio offer electronig yn effeithiol. Maent yn defnyddio camerâu digidol ar gyfer cofnodi ac yn defnyddio cyfrifiadur yn hyderus wrth reoli'r cyfarpar priodol. Mae'r holl blant yn mwynhau cymryd rhan mewn creu cerddoriaeth. Mae ganddynt ymwybyddiaeth gadarn o stôr o ganeuon a hwiangerddi Cymreig gan eu canu gyda brwdfrydedd.

Mae bron pob un plentyn yn dangos diddordeb llawn ym mhob gweithgaredd ac yn canolbwyntio a dyfalbarhau am gyfnodau sylweddol o amser. Maent yn gwneud penderfyniadau a gweithio'n annibynnol yn dda tu fewn yr adeilad ac yn yr ardal allanol. Mae bron pob un plentyn yn ymgymryd yn frwdfrydig i'r ystod eang o weithgareddau a ddarperir ar eu cyfer ac felly'n datblygu eu medrau creadigol a'u gwymbodaeth a'u dealltwriaeth o'r byd o'u cwmpas yn llwyddiannus.

Lles: Da

Mae gan bron pob un plentyn ddealltwriaeth briodol yn unol â'u hoedran o sut gallant gadw'n iach. Gwyddant, er enghraifft, pryd mae angen iddynt olchi eu dwylo gan wneud hyn heb fawr o ymyrraeth. Mae gan y rhan fwyaf o'r plant ddealltwriaeth da bod deiet iach yn cynnwys ffrwythau a llysiau ac maent yn eu prynu'n reolaidd o'r siop leol.

Mae agwedd bron pob un plentyn at eu dysgu yn dda. Maent yn dangos diddordeb yn eu gwaith ac yn y gweithgareddau a chynllunnir ar eu cyfer. Mae bron pob un plentyn yn canolbwyntio'n dda am gyfnodau arwyddocaol o amser ac yn gwneud penderfyniadau yn annibynnol.

Mae'r holl blant yn uniaethu â'i gilydd ac oedolion ac ymwelwyr yn dda. Maen nhw'n gwrtais ac yn ystyriol ac yn barod i rannu adnoddau. Mae'r holl blant yn cymryd rhan lawn ym mywyd a gweithgareddau'r cylch trwy gynnig syniadau a heriau i'r oedolion. Cânt gyfleoedd gwerthfawr i awgrymu eu syniadau eu hun ac mae'r rhain, lle'n bosibl, yn cael eu cynnwys yn nhasgau a gweithgareddau'r plant.

Mae'r cysylltiadau â'r gymuned yn tynnu sylw'r plant at bobl fel adeiladwyr a phobl sy'n edrych ar eu hôl. Drwyddi draw, mae'r holl blant yn dangos synnwyr o berthyn i'w cymuned, lle maent yn ymweld ag yn gyson. Maen nhw'n hapus ac yn derbyn gofal da sy'n rhydd o unrhyw ffurf o aflonyddwch.

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?	Da
--	-----------

Profiadau dysgu: Da

Caiff y cwricwlwm ei gynllunio'n dda i ddiwallu athroniaeth cwricwlwm y Cyfnod Sylfaen ac i gyflawni'r deilliannau a nodir yn nysgu'r plant. Mae'r cwricwlwm yn adeiladu'n effeithiol ar wybodaeth a phrofiadau blaenorol y plant ac yn cynnwys cyfleoedd cyfoethog ar gyfer datblygiad medrau ar draws y cwricwlwm.

Gosodir amser yn wythnosol i'r staff gyfarfod i gynllunio'r cwricwlwm. Mae hyn yn darparu'r plant â gweithgareddau defnyddiol a diddorol. Mae'r cwricwlwm yn hyblyg, yn briodol ac yn gysylltiedig â diddordebau'r plant.

Caiff cyfleoedd gwerthfawr eu cynnwys yng ngwaith dyddiol y cylch er mwyn i'r plant ddatblygu eu hunan hyder ac i ddod yn ddysgwyr annibynnol. Er bod gweithgareddau penodol wedi'u cynllunio, mae gan y plant y rhyddid i ddewis eu tasgau a'u gweithgareddau eu hun.

Darperir gweithgareddau da i'r plant i ddatblygu eu medrau sylfaenol ac allweddol o lythrennedd, rhifedd, gwybodaeth a dealltwriaeth o'r byd, datblygiad corfforol a chreadigaeth. Agwedd effeithiol o brofiadau dysgu'r plant yw'r ddarpariaeth a wneir i'r plant i ddysgu'r iaith Gymraeg. Nid Cymraeg yw iaith naturiol y cyfathrebu rhwng yr oedolion a'r plant ar bob achlysur. Fodd bynnag, trwy gyfleoedd cydlynus, mae pob un plentyn, beth bynnag bo'u cefndir, yn dangos eu bod yn mwynhau siarad yr iaith. Mae'r ddarpariaeth ar gyfer datblygu medrau technoleg gwybodaeth y plant yn dda ac mae'r staff yn gyson gyfeirio'r plant tuag at ddefnyddio'r cyfarpar technolegol.

Mae gan blant llawer o gyfleoedd i ddatblygu eu medrau meddwl drwy weithgareddau heriol, sy'n canolbwyntio ar bob ardal dysgu yn eu tro.

Rhoddir pwyslais addas ar draddodiadau a dathliadau Cymru, fel, wrth ddathlu Dydd Gŵyl Dewi. Darperir cyfleoedd da hefyd i'r plant i ddysgu gwybodaeth a dealltwriaeth o ddiwylliannau a thraddodiadau eraill, fel, drwy astudio'r Flwyddyn Newydd Tsieineaidd a Diwali. Mae gweithgareddau tebyg yn helpu'r plant i ddatblygu dealltwriaeth da o'r byd ehangach a chodi'u hymwybyddiaeth o ddinasyddiaeth fyd eang sy'n briodol i'w hoedran yn effeithiol.

Mae'r ddarpariaeth bwrpasol yn cynnwys cyfleoedd i'r holl blant ddatblygu parch at ei gilydd; cyfleoedd i ffurfio perthynas dda a'i gilydd ac oedolion; a chyfleoedd iddynt fod yn oddefgar o'i gilydd.

Caiff yr holl blant gyfleoedd da i hau hadau, i ofalu am blanhigion ac ail-gylchu. Mae hyn yn dechrau eu deall am dyfiant planhigion a chynladwyedd yn effeithiol.

Addysgu: Da

Mae gan y staff wybodaeth ymarferol dda o ddatblygiad plant a dealltwriaeth glir o ofynion y Cyfnod Sylfaen ar gyfer dysgu plant. Mae perthynas positif iawn rhwng yr holl staff a'r plant.

Mae gan y staff ddisgwyliadau uchel o'r plant ac mae'r disgwyliadau yma yn cael eu gwireddu yn ymarferol dda. Mae rôl weithredol gan y staff wrth gynllunio'r cwricwlwm a gwneir y defnydd gorau o'u harbenigedd. Wrth gyflwyno gweithgareddau ffocws, mae cyfeiriadau cyson tuag at yr amcanion dysgu a'r meini prawf llwyddiant.

Mae'r system o rannu dyletswyddau yn newydd, sy'n golygu fod y staff yn dechrau datblygu gwybodaeth fanwl o nifer fach o blant.

Mae cydbwysedd da rhwng gweithgareddau sy'n cael eu dewis gan blant a'u cyfeirio gan oedolion tu fewn ac yn yr awyr agored. Mae'r holl blant yn cael rhyddid i ddewis rhwng gweithgareddau sy'n cael eu harwain gan oedolion neu weithio'n annibynnol.

Mae'r staff yn modelu iaith yn effeithiol i lefelau datblygiad y plant ac yn defnyddio cwestiynu yn dda i ddatblygu medrau meddwl a chyfathrebu'r plant. Mae safonau Cymraeg y staff yn briodol i anghenion y cylch. Mae'r staff yn darparu amgylchedd ysgogol sy'n sicrhau'n llwyddiannus bod pob plentyn yn cymryd rhan ac yn mwynhau.

Mae'r gweithdrefnau asesu a chofnodi cyflawniadau'r plant yn cael eu cwblhau'n effeithiol ar y cyfan. Fodd bynnag, nid yw'r asesiadau dyddiol yn arwain yn uniongyrchol at dargedau'r plant. Felly, nid yw'r staff yn hollol ymwybodol o dargedau plant unigol.

Mae cofnodion o gyflawniadau'r plant ar gael i rieni ar unrhyw amser.

Gofal, cymorth ac arweiniad: Da

Mae darpariaeth y cylch ar gyfer sicrhau iechyd a lles y plant yn dda. Mae'r holl blant yn mwynhau eu hamser yn y cylch. Wrth gyrraedd maen nhw'n dangos synnwyr o

ddisgwyliad ac yn awyddus i gymryd rhan. Maen nhw'n ymgymryd yn frwdfrydig â'r gweithgareddau a osodir ar eu cyfer. Mae'r cwricwlwm eang, sy'n cynnwys ymwelwyr ac ymweliadau, yn datblygu ac yn ymestyn profiadau'r plant yn dda.

Mae'r gwaith dilynol yn y dosbarth yn dangos yr ystod eang o brofiadau sy'n codi o'u gweithgareddau a synnwyr y plant o ryfeddu. Mae ymweliadau â'r gymuned ac ymwelwyr i'r cylch yn datblygu gwybodaeth a dealltwriaeth y plant o'u cymuned yn effeithiol.

Mae darpariaeth dda gan y cylch ar gyfer sicrhau datblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol y plant. Mae gwerthoedd fel gonestrwydd, tegwch, parch a dealltwriaeth o'r hyn sy'n gywir a'r hyn sy'n anghywir yn cael eu meithrin drwy'r weithgareddau dyddiol ac yn cael eu derbyn yn ddiau. Mae'r holl blant yn gwybod, deall ac yn derbyn y safonau cymdeithasol o gyd-fyw, rhannu a derbyn barn eraill fel aelodau o gymdeithas. Mae plant unigol, yn eu tro, yn derbyn cyfrifoldebau penodol, fel tacluso adnoddau a chyfarpar, sy'n datblygu eu hunan barch. Mae'r cylch yn uned drefnus lle mae plant yn parchu ei gilydd ac maen nhw, yn eu tro, yn cael eu gwerthfawrogi gan y staff.

Mae datblygiad diwylliannol y plant yn dda, sy'n cynnwys arferion a thraddodiadau Cymreig ac yn ymestyn i ddiwylliannau eraill wrth i'r plant ddathlu'r Flwyddyn Newydd Tsieineaidd a Diwali.

Mae staff y cylch yn wylidwrus wrth nodi plant sydd angen cymorth arbenigol. Maent yn gwneud defnydd o gymorth ac arweiniad proffesiynol yn effeithiol pan bo'r angen. Mae'r staff wedi derbyn hyfforddiant rheolaidd a phriodol.

Mae gan y cylch bolisi priodol ar gyfer diogelu a gweithdrefnau ar gyfer diogelu.

Mae'r cylch yn ddiogel, lle mae'r drws a'r gât ar glo a dim ond aelod o staff sy'n eu hagog, felly, nid oes neb yn medru dod i mewn na'r un plentyn yn medru gadael heb gwmni. Mae gofal da yn cael ei gymryd wrth i'r plant gael eu casglu er mwyn sicrhau eu bod o dan ofal eu rhieni neu ofalwr adnabyddus.

Mae adolygiadau rheolaidd o gynnydd plant yn sicrhau bod unrhyw blentyn sy'n cael ei amau o fod angen cymorth ychwanegol yn cael ei nodi a bod cynnydd yn cael ei fonitro'n agos. Arweinydd y cylch yw'r cydlynnydd anghenion dysgu ychwanegol ac yn gyfarwydd â'r gweithdrefnau angenrheidiol er mwyn cefnogi plentyn tebyg.

Defnyddir asiantaethau allanol a darperir cefnogaeth os oes angen. Ar hyn o bryd, mae un plentyn ag anghenion dysgu ychwanegol.

Yr amgylchedd dysgu: Da

Mae'r cylch, drwy y gweithgareddau dyddiol a'r agwedd a mabwysiadir gan y staff yn hyrwyddo ethos positif. Mae'r staff yn adnabod y plant yn dda ac mae eu hunigolrwydd yn cael i'w adnabod. Mae gan bob plentyn fynediad cyfartal i gwricwlwm o ansawdd ysgogol sy'n cael ei gefnogi gan ardal allanol diddorol.

Mae'r awyrgylch cartrefol a chyfeillgarwch y staff yn sicrhau bod agwedd oddefgar yn treiddio drwy'r cylch. Mae'r cylch yn defnyddio strategaethau ymddygiad cadarnhaol

sydd wedi dileu unrhyw ffurf o aflonyddwch neu ymddygiad gormesol. Mae pob plentyn yn mwynhau cyfleoedd cyfartal.

Mae gan staff y cylch cymwysterau a phrofiad da ac mae cymhareb oedolyn i blentyn ffafriol iawn. Defnyddir arbenigedd staff yn dda wrth gynllunio ac wrth oruchwylio gweithgareddau. Mae'r cylch yn defnyddio'i adnoddau yn dda i ddiwallu gofynion cwricwlwm y Cyfnod Sylfaen ac anghenion y plant. Mae'r adnoddau o fewn cyrraedd y plant sy'n hyrwyddo synnwyr y plant o annibyniaeth a chyfrifoldeb.

Defnyddir yr amgylchedd lleol yn effeithiol trwy ymweliadau i fusnesau cyfagos a'r llyfrgell. Mae hyn yn cyfrannu'n dda at ddealltwriaeth y plant o'r byd o'u cwmpas.

Cwestiwn Allweddol 3: Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth?	Da
--	-----------

Arweinyddiaeth: Da

Mae'r staff yn deall eu rolau a'u cyfrifoldebau yn llawn ac yn cyd-weithio'n dda fel tîm gan rannu gwerthoedd, amcanion a nodau. Mae'r arweinydd yn cynnwys y staff, rheolwyr a chynrychiolwyr o asiantaethau allanol yn y cynllunio. Mae'r arfer yma yn sicrhau'r defnydd gorau o'u harbenigedd. Mae'r arweinydd yn cyfrannu'n weithredol drwy roi cyfarwyddiadau clir ac wrth derbyn cyngor. Mae'r ymrwymiad yma yn arwain at synnwyr o bwrpas i waith y cylch. Ceir yma ethos positif a gweledigaeth i ddarparu'r profiadau gorau posibl i'r plant.

Mae'r arweinyddiaeth a'r staff yn canolbwyntio'n dda ar anghenion plant ac mae'r cylch yn cyflawni hyn yn llwyddiannus ac ymarferol. Mae'r staff wedi derbyn hyfforddiant perthnasol a phriodol sydd wedi effeithio'n dda ar ansawdd y ddarpariaeth.

Ceir cysylltiadau effeithiol gyda rhieni a gofalwyr. Maent yn cael eu hysbysu'n dda o gyflawniad a chynnydd eu plant sy'n eu helpu i gefnogi dysgu eu plant.

Mae strwythur rheoli yn bodoli sydd wedi'i sefydlu'n dda gyda diffiniad clir o ddyletswyddau. Mae'r arweinydd a'r rheolwyr yn dyletswyddo cyfrifoldebau yn effeithiol i eraill pan bo eisiau gwneud. Mae rheolwyr y cylch yn rhoi ystyriaeth lawn i ddeddfwriaeth ac arweiniad perthnasol ac yn cwrdd â gofynion cyfreithiol yn llawn.

Mae'r cylch wedi rhoi ystyriaeth dda o flaenoriaethau cenedlaethol, gan gynnwys gweithredu cwricwlwm y Cyfnod Sylfaen. Yn ogystal, mae wedi gwneud defnydd da o gyfleoedd i weithio gyda'r ysgolion lleol, y Mudiad Meithrin a'r awdurdod lleol i sicrhau cysylltiadau effeithiol. Mae gwaith y pwyllgor rheoli wrth oruchwylio arferion y cylch yn effeithiol.

Gwella ansawdd: Da

Mae'r cylch yn hunan arfarnu'n briodol ac yn nodi meysydd i wella trwy eu gweithredu er lles y plant. Mae hyn wedi cynnwys datblygu'r ardal allanol i ymestyn profiadau'r plant a datblygu eu hannibyniaeth a'r defnydd o holiaduron i rieni, er mwyn iddynt fynegi eu barnau.

Mae'r ardaloedd i wella yn cael eu targedu yn effeithiol a chynnil yn erbyn meini prawf llwyddiant yng nghynlluniau datblygu'r cylch. Mae'r cynlluniau datblygu yn deillio'n uniongyrchol o ganfyddiadau'r broses hunan arfarnu ac maent yn cael blaenoriaeth yn natblygiad y cylch. Mae'r arweinwyr yn trafod y broses yn hyderus, gyda deallusrwydd a chlrdeb.

Mae'r staff wedi gwneud defnydd da o gyfleoedd hyfforddi a phrofiadau dysgu proffesiynol, sy'n cynnwys cymwysterau galwedigaethol, sy'n cael effaith adeiladol ar ddysgu a lles y plant.

Mae'r cylch wedi mynd i'r afael â'r argymhellion o'r arolwg diwethaf yn effeithiol.

Gweithio mewn partneriaeth: Da

Mae'r rheini, yn yr atebion i'r holiaduron ac mewn sylwadau, yn mynegi eu boddhad â'r cylch ac yn gwerthfawrogi'r safonau'r gofal ac ansawdd yr addysg sydd ar gael. Maent yn gwerthfawrogi'r polisi drws agored a'r cyfleoedd dyddiol i gwrdd â'r staff.

Erbyn i'r plant adael y cylch, mae'r rhieni yn teimlo eu bod wedi'u paratoi'n dda ar gyfer y cam nesaf yn eu haddysg. Mae'r cysylltiadau gyda'r ysgolion lleol, y Mudiad Meithrin a'r awdurdod lleol yn dda.

Mae'r cylch yn elwa o'r gefnogaeth a ddarperir gan staff yr awdurdod lleol a'r Mudiad Meithrin. Mae'r cyngor a'r awgrymiadau wedi bod yn gymorth i symud y cylch ymlaen ac wedi cyfrannu at y safonau da o ddarpariaeth.

Rheoli adnoddau: Da

Mae staff y cylch yn addysgu'n dda ac yn cyd-weithio'n effeithiol. Caiff y cynllunio ei wneud ar y cyd ac fel canlyniad gwneir y mwyaf o arbenigedd unigolion i elwa pob plentyn.

Mae gan y cylch ddigon o adnoddau ac fe'u defnyddir yn effeithiol i hyrwyddo amcanion cwricwlwm y Cyfnod Sylfaen. Hefyd, mae'r adnoddau o fewn cyrraedd y plant sy'n annog annibyniaeth ac yn cael effaith gadarnhaol ar eu dysgu.

Mae'r cylch yn defnyddio'r adeilad a'r ardal allanol yn effeithiol iawn a darparu profiadau priodol sydd wedi cael eu cynllunio'n dda. Mae'r arweinydd a'r rheolwyr yn arwain yn effeithiol a defnyddio asiantaethau cynorthwyol yn bwrpasol.

Mae'r cylch yn darparu gwerth da am arian.

Atodiad 1

Adroddiad boddhad rhanddeiliaid

Ymatebion i'r holiadur i rieni

Nid oes sylwebaeth ar yr holiaduron rhieni oherwydd y nifer fach o ymatebion a dderbyniwyd (llai na 10).

Ymateb i drafodaethau gyda phlant

Mae'r holl blant yn hapus yn y cylch. Mae eu brwdfrydedd yn amlwg wrth iddynt gyrraedd a chwrdd â'u cyfoedion. Mae bron pob un ohonynt yn hunan hyderus wrth wybod eu bod yn cael eu cefnogi'n dda a bod ganddynt dasgau heriol sy'n ennyn eu diddordeb.

Atodiad 2

Yr arolygydd cofnodol

Nicholas Jones	Arolygydd Cofnodol
----------------	--------------------

Copiau o'r adroddiad

Mae copïau o'r adroddiad hwn ar gael yn y lleoliad ac oddi ar wefan Estyn (www.estyn.gov.uk)

Rhestr termau

AGGCC	Mae Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC) yn isadran o'r Adran Gwasanaethau Cyhoeddus a Pherfformiad yn Llywodraeth Cymru.
Athro ymgynghorol awdurdod lleol	Mae'r athrawon hyn yn darparu cymorth, arweiniad a hyfforddiant cyson i leoliadau nas cynhelir sy'n darparu addysg i blant tair a phedair oed.
Y Cyfnod Sylfaen	Menter gan Llywodraeth Cymru sy'n anelu at ddarparu cwricwlwm cytbwys ac amrywiol i ddiwallu anghenion datblygiadol gwahanol plant ifanc 3 i 7 mlwydd oed
Cymdeithas Darparwyr Cyn Ysgol Cymru (WPPA)	Cymdeithas wirfoddol annibynnol sy'n darparu gofal plant ac addysg cyn ysgol yn y gymuned.
Cymdeithas Genedlaethol Meithrinfeydd Dydd (NDNA)	Mae'r gymdeithas hon yn anelu at wella datblygiad ac addysg plant yn eu blynyddoedd cynnar, trwy ddarparu gwasanaethau cymorth i aelodau.
Y Gymdeithas Gwarchod Plant Genedlaethol (NCMA)	Mae hon yn gymdeithas ag aelodaeth broffesiynol sy'n gweithio gyda gwarchodwyr plant cofrestredig i sicrhau gofal plant, chwarae, dysgu a chymorth teulu o ansawdd uchel yn lleol yn y cartref.
Meysydd Dysgu	<p>Y rhain yw saith maes cwricwlwm y Cyfnod Sylfaen mewn lleoliadau cyfrwng Saesneg. (Nid yw'n ofynnol i leoliadau cyfrwng Cymraeg addysgu datblygu'r Gymraeg am mai dyma yw iaith y lleoliad yn barod.) Mae'r Meysydd Dysgu fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datblygiad personol a chymdeithasol, lles ac amrywiaeth ddiwylliannol • medrau iaith, llythrennedd a chyfathrebu • datblygiad mathemategol • datblygu'r Gymraeg • gwybodaeth a dealltwriaeth o'r byd • datblygiad corfforol • datblygiad creadigol
Partneriaeth Datblygu'r Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant (PDBCGP)	Mae'r bartneriaeth awdurdod lleol hon yn cymeradwyo lleoliadau fel darparwyr addysg. Mae ganddi'r grym hefyd i dynnu cyllid yn ôl o leoliadau nad ydynt yn cydymffurfio ag amodau cofrestru'r bartneriaeth.

Proffil asesu datblygiad plant y Cyfnod Sylfaen (PADP)	Proffil asesu wrth fynd i mewn i'r Cyfnod Sylfaen; gofyniad statudol mewn ysgolion o Fedi 2011 ac mewn lleoliadau o Fedi 2012.
Mudiad Meithrin	Mudiad gwirfoddol, sy'n anelu at roi'r cyfle i bob plentyn ifanc yng Nghymru i elwa o wasanaethau a phrofiadau'r blynyddoedd cynnar trwy gyfrwng y Gymraeg.